

Hoog Water. Laag Water.

3	WOENSDAG	's morg.	6 00	av	12-00
4	DONDERDAG		6 51		12-51
5	VRIJDAG		7 42		1-42
6	ZATURDAG		8-33		2-33

1834.

W O E N S D A G : D E N 23^{den} SEPTEMBER.

Nº. 71.

Gouvernement Secretarij.

FRAMARIBO, den 2 September 1834.

ons Zijne Excellentie den Gouverneur
al der Nederlandsche West Indische
geh. wordt hij deze bekend gemaakt.
zetting van het Brood bepaald is

BROOD van 8 Cents, moet wegen
lat van 4 Cents, 4 Ouncen en $\frac{1}{2}$ Lood.
dende alzoo alle Broodbakkers ge-
wich daarna te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

ADVERTENTIEN.

er 14 dagen, de laatste dag na
de beelden zullen de onderre-
ten. De den Veendumerster M. A.
SER: publiek doen verkoopen.

VEENTACHTIG koppen SLAVEN,

gaende aan de Erven wijlen Vrouw
HASARAKLEIN wed **G. G. LANS**,
 st gewerkt hebbende op de Plantadje
Lunenburg, alsmede nog een goede
 kte **PONT**, eene kleine **LAST-**
GER, een zesriems **TENTHOOT**
 in toebereiden, en eenige andere
 Goederen.

voorts over zes Weken, de BLOOTE
Neder Plantandje **KLEIN LUNEN-**
G, met de daarop staande **GEROUWEN**
onderhoudene GRONDEN met sa-
zes daaraan verbondene **SLAVEN**.
In de inventaris en bewijzen van
om, in tijds bij genoemden Vendu-
er ter visie liggen.

Paraná, den 30 Augustus 1834.

H. G. BOUX qq.
F. W. WEBLE qq.

(38019)

De, door de Ondergetekende, ge-
coorde verkoop van MEUBELEN n.z.
aanstaande op dondag den 4de dezer
een voortgang hebben.

Paramaribo, den 1 September 1834.

C. A. ROMAN.

(8020)

FELIX OF HET BOSCH - KIND.

Nadat zekere heer *Mutsen* alles wat hem de wereld dienaar was, te weten, eene vrouw en twee lieve kinderen, die met hart en ziel beminde, had verloren, n. hij het besluit de samenleving te ontken, zich zelve eene kluis te bouwen aldaar als een kluisenaar te leven.

eenzaamheid verleent dikwijls troost aan
mensch, vooral als men veel aan zijne
emming en aan God denkt; zulke klui-
zaars verdienen onzen eerbied; maar men
d. er ook, helaas! die onder den schijn
n kluienaar, bij het leiden van een lui-
dikwijls ongebonden leven, de wereld

bedriegen en den natuurnoot een onbetamelijk trachten in te bezemen. Wenschelijk ware het dat de laatste soort, des noods, door de overigheid, tot voorkoming van schandelijke navelgag, wierde ge-
weerd.

De heer *Miltien* kocht aan den ingang van een uitgestrekt bosch een morgen lands, dat hij met paalwerk omheinde en in eenen tuin hervormde, waarin weldra moezerij en boomvruchten tot zijn levensonderhoud wiesen. Te midden van hetzelfde bouwde hij zijne kluis, en zoo leefde hij, zonder zelfverveling, dienende God, ten helpende de weinige reizigers, die hem in en dan naar den weg door het bosch vroegen, gelukkig en tevreden, voor zoo verre het droevig leeds van gade en kroost zulks gedoogde. Welke had hij zulk eenen overvloed van vruchten en groenten, dat hij er den armen van kon mededeelen; hetgeen hem een groot genoegen baarde.

Maar ik verhaalde zoo even dat hij alleen was en hierin had ik mijl want hij had geen hond. Hoe menig mensch heeft niet de gezelligheid van de vrouw die tot troost in de eenzaamheid zijn ondervinden.

Azor, een patrijskond van de grootste soort, was zijn gezelschap en getrouwe wacht. Zijne overledene vrouw en kinderen hadden hem van jongs af opgevoed, en dit was eene reden te meer om aan het dier verkuocht te zijn. De dankbare *Azor* verliet ook geen en oogenblik zijne zijde. Na des avonds in den tuin de ronde te hebben gedaan, keerde hij in de kluis terug en vliede zich neder op eene mat, die aan het voeteneind van het bed zijns meesters lag.

Toen mijnheer *Mutsaers* de samenleving had vaarwel gezegd, legde hij tevens zijn naam af, dien van *Ambrosius* naamnemens, onder welken, of wel onder dien van: vader *Ambrosius*, hij in den omtrek algemeen bekend was.

De juten vleden in deze eenzelvigheid voorbij. Het was reeds in hét vierde van zijn eenzaam leven, toen hij op zekeren middag, na den arbeid van den dag te hebben volbragt, als naar gewoonte zijne kluis verliet, om met zijnen getrouwen Azor door het bosch te wandelen.

Het is bekend dat honden, wanneer men dezelve bij het wandelen met zich neemt, de gewoonte hebben vier, en soms meer-malen, door heen en weder vliegen, denzelfden weg af te leggen. Azbr was hierin aan andere honden gelijk. Hij loopt vader *Ambrozius* vooruit, springt nu en dan in het rond, om zijne vreugde te bewijzen; maar gaat dit maal verder als naar gewoonte voort; eindelijk komt hij blaffende en met den staart kwispelende, als of hij zijnen meester iets nieuws wilde aankondigen, tot hem terug. Vader *Ambrozius* blijft hierop stil staan en ziet den hond aan, deze neemt zijnen meester daarop bij het pand van den rok en loopt voort als of hij eenen blinden leidde.

Op zekeren afstand gekomen zijnde, laat hij hem los; hij gaat naar den voet van eenen boom, doet als of hij er tegen wilde opkloueren, door zich tegen den stam van den boom op de achterste poeten op te rigten, en ziet om, ten einde te weten, of

zijn meester hem is gevolgd. Vader *Am-
brozius*, die zijnen hond nimmer in zulk
eene onrust had gezien, komt nader bij,
ziet naar boven in den boom, die zeer groot
en lommerijk is, en bespeurt een naakt
kind, dat genoegzaam halverwege den boom,
op kruiseling gegroeide takken; lag te
slapen

Wat zoude hij doen om dit kind te krijgen? Vader *Ambrosius* was niet gewoon op boomen te klimmen, en behalve dat, zijn ouderdom liet het hem geenszins toe. Hij moest, gevolgelijk van zijn voornemen, afzien en wachten tot dat het kind uit zich zelf ontwaakte, ten einde het niet te verschrikken.

Azor, die gewisselyk onverduelig zal zijn geworden, begon op nieuw te blaffen. Het kind ontwaakt, maar schijnt meer verwonderd dan wel bevreesd op het gezigt van den vader *Ambrozius* met zijnen gezelschap, en klimt met eene verwonderingswaardige snelheid uit den boom. Vader *Ambrozius* begint het kind toe te spreken, maar het antwoordt hem alleenlyk met afgebrokene toonen, waaruit men geenen zin kon opmaken.

Terwijl de getrouwe hond tegen meester en kind opsprong, streeft vader *Ambrozius* het knaapje; hij neemt het daarna, uit voorzorg, opdat het hem niet ontvlugten, want dan had hij het onmogelijk kunnen inhalen, bij de handen en geleidt het zoo naar zijne kluis. Daar gekomen zijnde, bood hij het dadelijk eten aan: eerstelijk gekookte groenten, maar het kind weigerde die te eten, daarna brood en voortreffelijke vruchten, waarvan het met graagte scheen te nuttigen, voor alles van de vruchten; het koste hem, in den beginne, moeite het brood door te slikken, maar weldra was hij er aan gewoon.

Vader *Ambrozijus* dacht, hetgeen natuur-
lijk was, dat het kind in het bosch was
verloren; maar sedert wanneer en door
wien? — Het zou niet gemakkelijk zijn om
dit te ontdekken; ondertusschen was er in
de gegevene omstandigheid niets noodzake-
lijker dan om het kind te kleeden en met
het vermogen van de sprak eigen te
maken.

Op het oog scheen het kind zes jaren oud te zijn; het had eene goede houding, was bruin van kleur, maar werd allengskens witter.

De kluizenaar had de kleederen van zijne vrouw en kinderen, uit achting voor de verstorvenen, als een heilig aandenken bewaard; die van de laatsten kwamen hem nu voor den vreemden vondeling zeer te pas en werden daaraan met geestdrift gewijfd. Ondertusschen kostte het den kluizenaar niet weinig moeite, het kind die kleederen te doen aantrekken; maar geduld overwint alles, ed zoo ging het ook hier; daarenboven, was een ernstige blik van vader *Ambrozius* genoegzaam, om den kleinen gast gedwee en onderdanig te maken.

Vader *Ambrozius* ontdekte reeds, alvorens hij hem verstonde en door hem verstaan kon worden, zijn rechtsaardig karakter, en wel door twee bewijzen die niet kunnen missen, te weten: uit zijne gezindheid om zich in alles aan den wil van den kluizenaar te onderwerpen en uit zijne genegenheid voor *Azor*.

En ziedaar dan het gezelschap van vader *Ambrozius* en zijne bezittingen tevens verveerd; hij hield het voor eenen heiligen plicht, jegens God en de menschen, de grootste zorg voor een verlaten kind te dragen dat; door eene soort van wonderwerk in zijne handen was gevallen.

Naauwelijks zeven maanden na de ontdekking van *Felix*, kon hij lezen en had hij begrip van hetgeen men hem zeide. Welk eene genoegdoening voor den kni- zenaar, van zijne gedachten met luid- stemme aan zijnen jongen natuurgeroet te kunnen mededeelen, en de zijnen te kunnen verstaan. Toen ondervroeg hem de kni- zenaar: waardoor hij in het besch was ge- komen? of hij bewustzijn van zijne ouders had? en wat al meer; maar hetzij hij geen geheugen had van het gebeurde, of dat hij te jong was om het zich te herinneren, hij kon aan deze duistere zaak geen het minste licht bijzetten. Hij had werktuigelijk als een wilde geleefd, en uit natuurlijk instinct portels en vruchten opgezocht om zich te velen.

Hij verhaalde dat hij op zekeren dag, r honger gedreven, en van zijn gewoon dsel niets gevonden hebbende, bij ver- slag eenen vogel had gevangen, maar, e verlegenheid bespeurende, geenen d had gehad om hem te dooden en om zijne vrijheid had weder gescho- ken. n onwedersprekelijk bewijs van eengood- rt.

Er was niet meer als een jaar nodig om hem te leeren lezen en schrijven. Vader *Ambrozius* gaf hem vervolgens onderrigt in de natuur- en aardrijkskunde en een weinig in de teekenkunde. *Felix* legde er zich met de borst op toe; hoe meer hij leerde, hoe weetgieriger en wijzer hij werd. De dankbaarheid welke in zijn hart lag opgesloten, ontwikkelde zich hoe langer hoe meer jegens God, jegens vader *Ambrozius*, ja zelfs jegens *Azo*, den getrou- wen hord. »Zonder u, mijn goede *Azor*,” sprak hij wel eens tot hem, »zonder u zoude ik nog onder de dieren des wouds wonen en, misschien te eenigen tijd, door dezelve zijn verslonden geworden. Hoe gelukkig is het, boven de dieren te zijn verheven! Daarvoor wil ik God, vader *Ambrozius* en den goeden *Azor* dankbaar zijn.

De tijd gaat spoedig voorbij, en zoo waren het reeds zes jaren dat *Felix* bij den goeden *Ambrozius* woonde, alwaar hij van geene tijdverveling wist, dat anders nu en dan bij kinderen het geval nog al eens is, want men wist van uur tot uur, waarmede men zich had bezig te houden.

Vader *Ambrozius*, die, zoo als gij wel kunt nagaan, een dazje euder werd, begon ook de moeilijkheden van den ouderdom als zwakte en ongesteldheid, waarmede hij veelal gepaard gaat, te ondervinden, het- geen hem in eene wreede onzekerheid over het lot van zijnen kweekeling bracht. »Wat zal er van dit kind worden, als ik niet meer ben?” riep hij uit. »o Mijn God! gij, die hem mij hebt geschonken, dul- ca ik mijn werk voltooi, dat ik hem, zo veel ik zulks kan, tot een' mensch vorm, die aan zich zeiven genoeg heeft.”

Toen *Felix* veertien jaren oud geworden was, bespeurde hij duidelijk dat de krachten van vader *Ambrozius* begonnen af te nemen, waarom hij zijne vlijt in den tuin- arbeid verdubbelde, opdat vader *Ambrozius* van den arbeid geheel en al ontslagen mogte zijn. Des morgens bij het krieken van den dag, stond de knaap stillekens op, ten- de den slaap van den grusaard niet te- teren, en wanneer deze was opgestaan, vond hij al den arbeid, ten naastenbij reeds verrigt; wille hij dan nog eene spade of eenig ander werktuig in de handen nem- den wist *Felix* steeds een of ander voor- wendzel te vinden, om het hem te beletten.

De smart zoo wel als de moeilijke arbeid, waaraan de heer *Mulsen* ongewoon was geweest, bragten hem zijner laats'e be- stemming allenskers nader. Elken dag, kwam hij eenen stap nader tot het graf,

maar hij naderde het met gelatenheid, zonder vrees of schrik, want de denkdazne vrees den dood niet. Maar de gedachten, wat er van *Felix*, zijn' aangenomen zoon, dien hij beminde als of het zijn eigen zoon ware, werden zou? — Dit baarde zijne grootste kwelling.

Eenige maanden voor zijnen dood, zeide hij tot *Felix*, dat hij dit lezen wilde ver- laten met de zekerheid, dat *Felix* niet ge- noodzaakt zou wezen van de kluis te blij- ven bewonen, dewijl dit met zijne ja- en niet overeenkwam en hij daarenboven aan de menschelijke maatschappij behoorde, dat hij daarom aan hem eenen brief van aanbeveling zou geven, dien hij een' zijner bloedverwanten moest ter hand stellen, welke hem in staat zou stellen om zijn brood in de maatschappij te verdienen. »Ik had het reeds vroeger moeten doen,” voegde hij er bij, »en ik bid God om vergiffenis dat ik zulks niet deed! Ach! mijn waarde *Felix*, alle handelingen of daden des menschen, gaan met eigenbelang vergezeld.”

»Ik beminde u zoo zeer! en hoe bemijn ik u nog! o Ik kon mij niet eerder van u ontdoen, ook het nadeel (dat daarin voor u zou kunnen liggen opgesloten, zweefde mij voor den geest.”

»Ik, u verlaten! riep *Felix* uit: »omijn vader, denk zulks niet, ik ben u, naast God alles verplicht, en ik zou zoo ondanbaar zijn van u te verlaten!... Het is mij om het even wat er na uwen dood van mij worde; ben ik daarenboven niet sterk, heb ik geene armen? Hij, die werkt vindt altoos brood, dit hebt gij mij hoord en meermalen gezegd. Niets maakt mij onge- rust, behalve de vrees van u te zullen der- ven. o Mijn vader, is het uur dan haast gekomen dat ik van u zal moeten scheiden?”

(Het vervolg en slot hierna.)

ZONDERLINGE ONTDEKKING VAN EENEN DIEFSTAL.

De Horologiemaker R*** te Jena had het ongeluk, dat hem, in het begin van den Jare 1806, al de Horologien, die hem tot reparatie gegeven waren, en waaronder zich verscheidene gouden van groote waar- de bevonden, ontstolen werden. Alle po- gingen, die hij aanwendde, om de dieven op te sporen, waren vergeefs. Na den slag van 14 October werd een gekwist Fransch Officier bij den Hof-Apothekar *Wilhelmi* gekwartierd. Deze gaf een- maal den wensch te kunnen van een horo- logie te willen koopen, en deze wensch was ook den knacht des Apothekers ter ooren gekomen. Wie zou hebben kunnen denken, dat dit mensch dien diefstal ge- pleend had? — te meer — daar hij reeds reeds sedert verscheidene jaren in dienst van den Hof-Apothekar was geweest, en nimmer de geringste verdenking van oneerlijkheid op zich had geladen! In de hoop, van een der gestolene horologien veilig te kunnen verkoopen, bood hij den Officier een der- zelve voor eenen goetkoop prijs aan. Zij konden echter den koop niet eens worden, en er ontstond eene kleine woord- wisseling over. De Officier vroeg eindelijk den kerel. Hoe hij aan de horologie geko- men was? En deze had de vrijpostigheid te zeggen, dat hij het eenen gesneuvelden Pui- op het slagveld, uit den zak getrok- ken had. »Felix!” zeide de Officier, »dan behoort dat horologie mij toe: want gij hadt het recht niet om te plunderen!” Hij hield het nu ook in der daad, en de man woest met ledige handen vertrekken. Een- ige weken daarna had de Officier geld noodig en wilde daarom het horologie ver- koopen. Het werd nu, tot dat einde, bij eenen jongen, in Jena studierenden, Griek gebragt, die ook wel genegen scheen om hetzelfde te willen behouden, maar het even- wel te voren bij R*** liet brengen, opdat hij het waardeeren en zijn oordeel over de deugdzzaamheid van het werk zeggen zou R*** herkende dadelijk dit horologie, en daar hij ook den eigenaar van hetzelfde, die het, een jaar geleden, bij hem gebragt had om het te repareren, aanwijzen kon,

zoo deed men nader onderzoek, en daar- men eindelijk den knacht des Hof-Apothekers van den diefstal vastont niet, werd hij ook aanstonds in aares genomen. Bij het doorzoeken zijner goederen, werden nu ook de overige horologien gevonden, op twee na, die hij waarschijnlijk op een andere wijze zal verkocht hebben. De dief wist zich echter aan den staflenden arm der geregtigheid te onttrekken; wat op zake- ren morgen in zijne gevangenis komende, vond men, dat hij zich verhangen had. Door den ongelukkigen oorlog werd dus R*** van eene schadelijke verdenking, welk een diefstal, waarvan men geene de minste sporen ontdekken kon, heil berok- ken had, bevrijd en verscheiden personen kregen hun eigendom terug. Hetwelk zij ongetwijfeld door al eenen plundering verloren zouden hebben, indien het niet door den diefstal, als het ware, in zeker- heid ware gebragt geworden.

DE EDELMOEDIGE FRANSCHE OF- FICIER.

Een Pruische Officier werd, toen het Pruische leger reeds ten volle op den te- rugtocht was, nog gevaarlijk gewond, en bleef besesseloos op het stijfheid liggen. Toen hij, eenigen tijd daarna, weder tot zichzelf gekomen was, bevond hij zich in eenen Franschen maat geluid, en, waarover hij zich nog meer verwonderde, hij had zijn geld en zijn horologie nog. Hij was juist op het punt, om zijne laatste krachten te verzamelen, en hier of daar te kruipen, alwaar zijne wonden verbonden kon worden, toen er een Fransch Officier op hem kwam aandijen, en hem, meenende dat hij een Franschman ware, aansprak. De Pruische Officier verhaalde hem echter, hoe het hem gezegd was, en bood hem zijn geld en zijn horologie, hetwelk hij op eene onbegrijpelijke wijze weder gevonden had, aan. Doch de Franche Officier zeide: »Ik rijd niet rond, om ongelukkigen nog ongelukkiger te maken. Kom op mijn paard, ik wil u naar het naaste dorp bren- gen.” — Hij hielp er hem op en bragt ne- melijk het naaste dorp binnen —

HET ANGSTVERWEKKEND MISVER- STAND.

In de herberg, den gouden Bear, in H., kwam in de eerste dagen na het ge- vecht een Officier, en begeerde van den Waard, die alles uit de kamer had wegge- bragt, om te gaan zitten, *une Chaise*. De Waard haalt de schouders op en wil te keu- nen geven, dat hij dergelijke rijdtuig niet heeft, althans geen een, dat men in de ka- mer brengen konde. Hij kon zich echter niet verstaanbaar uitdrukken, en de Officier werd ogeduldigen en roept niet dan *une Chaise, une chaise!* De waard geeft hem door tekenen te kennen, dat hij geduld zoude hebben, en zendt dadelijk zijnen huis- knecht in de stad, om eene Chais te halen, waarmede men de kamer in- en uitrijden konde, zij mogte kosten, wat zij wilde. De huisknecht had reeds de halve stad door- kruist, toen hem eindelijk een student uit den angst hielp, en hem verklaarde: dat de Officier eenen stoel meende, die hem toen ook aanstonds bezorgd werd.

Een boer een proces voor het Parlement te Bourdeaux hebbende, ging eens naar den eersten President, om hem te verzoeken, dat hetzelfde toch spoedig ten einde mogt komen — Hij had reeds eenen geruimen tijd in het vertrek gewacht, toen de President bij hem kwam, terwijl de oogen op vier P gevestigd had, die boven eene deur stonden, en b tekenen: *Pierre Pontac Premier President*. (Pieter Pontak Earste President) Deze nu vraagden hem; *wat mijn Vriend! wat meent gij wel, dat deze letters be- duiden?* »*Waarachtig. Mijn Heer!*” hernam de boer luttelende »Zij bete- ken *Pauze Plaidoyer Prouz Patience.* — (Arme kligers, neemt geduld) (Anekdoten van Frederik den Grooten.)

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRES.